

Chrząszcze z rodzin Hydrochidae i Hydrophilidae (Coleoptera) w zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu

CZESŁAW GREŃ

ul. Gaikowa 10, PL 41-707 Ruda Śląska
e-mail: czeslaw.gren@vp.pl

ABSTRACT. Hydrochidae and Hydrophilidae in the collection of the Upper Silesian Museum in Bytom.

This paper presents checklist of species of Hydrochidae and Hydrophilidae (Coleoptera) in collection of the Upper Silesian Museum in Bytom.

KEY WORDS: Coleoptera, Hydrochidae, Hydrophilidae, Upper Silesian Museum collection, new data.

WSTĘP

W zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu rodzina Hydrochidae reprezentowana jest przez przedstawicieli czterech gatunków (101 exx.), a rodzina Hydrophilidae 67 gatunków (1735 exx.). Nomenklaturę przyjęto wg HANSENA (2004). W ramach podrodzin rodzaje, a w obrębie rodzajów gatunki wymienione zostały alfabetycznie. Podział na krainy zoogeograficzne przyjęto za Katalogiem Fauny Polski (BURAKOWSKI et al. 1976). W wykazie podano, przetłumaczone z niemieckojęzycznych etykiet, współczesne nazwy miejscowości. Ilość egzemplarzy z poszczególnych stanowisk i dat podawano tylko w przypadku, gdy w zbiorze znajduje się więcej niż jeden egzemplarz z tymi samymi danymi.

Składam serdeczne podziękowania Rolandowi Doboszowi za udostępnienie zbiorów Muzeum Górnośląskiego, Tadeuszowi B. Hadasiowi za weryfikację zapisów niektórych etykiet oraz Markowi Przewoźnemu za weryfikację oznaczeń i uwagi do manuskryptu.

W wykazie użyto następujących symboli i skrótów:

* – gatunek nowy dla krainy

b.d. – brak daty

DA – Drozda Antoni, **DE** – Drescher Eberhard, **DH** – Dutka Henryk, **DR** – Dobosz Roland, **FF** – Fejfer F., **GK** – Glimos Karol, **HL** – Hildt Ludwik, **KoJ** – Kowalewski Jan, **KF** – Kirsch Franz, **KJ** – Kniephof J., **KM** – Krzoska Marian E., **MW** – Mączyński Wojciech, **RW** – Rychter Władysław, **SK** – Stefek Karol, **SA** – Skalski Andrzej, **SC** – v. Scheidt C., **ST** – Spaltenstein Tadeusz.

WYKAZ GATUNKÓW

Rodzina: **Hydrochidae**

Hydrochus brevis (HERBST, 1793)

Pobrzeże Bałtyku: Rokitnica [CF 41], 10.04.1928, 5 exx., leg. KJ; 23.04.1928, leg. KJ.

Nizina Mazowiecka: Struga [EC 09], 01.06.1892, 2 exx., leg. MW; Jabłonna [DD 90], 13.06.1893, 9 exx., leg. MW; Warszawa [EC 08], 16.05.1892, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 18.05.1893, leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 24.04.1901, leg. MW; Czarna Struga [ED 00], 26.05.1901, leg. MW.

- Śląsk Dolny:** Ligota Wielka [XR 49], 05.1910, 5 exx., leg. DE; Oława [XS 64], leg. Tieschler.
Śląsk Górny: Rybnik Paruszowiec [CA 25], 13.07.1910, 3 exx., leg. SC.
Niemcy: Bonn, 12.04.1913, 2 exx., leg. ?
Ukraina: Kutuń Poles., 24.06.1916, leg. KM.

***Hydrochus crenatus* (FABRICIUS, 1792)**

- Nizina Mazowiecka:** Struga [EC 09], 01.06.1892, leg. MW; Warszawa [EC 08], 16.05.1892, leg. MW; Jabłonna [DD 90], 25.05.1893, 10 exx., leg. MW; Urle [ED 41], 08.07.1909, leg. MW.
Śląsk Dolny: Dąbrowa Oleśnicka [XS 67], 01.11.1926, 2 exx., leg. KF; Ligota Wielka [XR 49], 5.1904, leg. DE.
Śląsk Górny: Kielcza [CB 20], 10.10.1926, leg. KF; Gliwice Łabędy [CA 37], 02.04.1926, leg. KF; 06.03.1927, 2 exx., leg. KF; Ruda Śląska Las Halembki [CA 46], 20.08.1930, 2 exx., leg. KM; 26.08.1930, 2 exx., leg. KM; Ruda Śląska Bielszowice [CA 47], 26.08.1930, 2 exx., leg. KM.

***Hydrochus elongatus* (SCHALLER, 1783)**

- Pojezierze Pomorskie:** Wieliszewo pow. słupski [XA 53], b.d., 4 exx., leg. KJ.
Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 10.06.1893, 2 exx., leg. MW; Warszawa [EC 08], 16.05.1892, 12 exx., leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 16.06.1892, leg. MW; Jabłonna [DD 90], 17.05.1895, 2 exx., leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 02.05.1892, leg. MW; Jabłonna [DD 90], 02.06.1893, 3 exx., leg. MW; 20.06.1893, leg. MW; Pyry [EC 07], 25.05.1906, leg. MW; 30.05.1893, leg. MW; Warszawa [EC 08], 07.06.1897, leg. MW; Warszawa Żerań [EC 09], 09.05.1892, leg. MW.
Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 04.1903, 2 exx., leg. DE; 07.1913, leg. DE.
Śląsk Górny: Kielcza [CB 20], 10.10.1926, leg. KF; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 13.07.1910, 2 exx., leg. SC; Gliwice Łabędy [CA 37], 02.04.1926, 2 exx., leg. KF; Ruda Śląska Las Halembki [CA 46], 20.08.1930, leg. KM; Gliwice Łabędy [CA 37], 28.02.1926, leg. KF; Bytom [CA 57], 05.05.1937, leg. Greipel.
Morawy: Prostějov, 1919, 2 exx.leg. ?

***Hydrochus flavipennis* KUSTER, 1852**

- Nizina Mazowiecka:** Warszawa [EC 08], samica, 16.05.1892, leg. MW.

Rodzina: **Hydrophilidae**
 Podrodzina: Hydrophilinae

***Anacaena globulus* (PAYKULL, 1798)**

- Nizina Mazowiecka:** Warszawa Natolin [EC 08], 09.05.1892, 4 exx., leg. MW.
Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 20.06.1926, leg. DE; 21.06.1926, 2 exx., leg. DE.
Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Krzeszowice Czatkowice [DA 05], 06.07.1902, leg. MW.

***Anacaena limbata* (FABRICIUS, 1792)**

- Nizina Mazowiecka:** Warszawa [EC 08], 04.06.1892, 5 exx. leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 1.05.1888, 2 exx., leg. MW; 09.05.1892, 3 exx., leg. MW.
Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1910, leg. DE; 21.06.1926, 2 exx. leg. DE.
Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 26.09.1935, leg. KF; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, 2 exx., leg. SK.
Niemcy: Bonn, 1920, leg. ?
Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, leg. GK.

Anacaena lutescens (STEPHENS, 1829)

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 16.05.1893, leg. MW; 28.05.1893, 2 exx., leg. MW; Warszawa [EC 08], 04.06.1892, 2 exx., leg. MW; 04.06.1896, leg. MW; 07.06.1897, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, 2 exx., leg. MW; 09.05.1892, 6 exx., leg. MW; 02.05.1897, leg. MW; 09.05.1901, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1909, leg. DE; 06.1910, leg. DE; 05.1911, 4 exx., leg. DE; 08.06.1926, 3 exx., leg. DE.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 23.05.1943, 6 exx., leg. KF; 25.08.1993, Żabie Doły, 3 exx., leg. DR; Dziedzice [CA 53], 04.1925, 2 exx., leg. SK; Gliwice Łabędy [CA 37], 06.04.1928, leg. KF; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, 28 exx., leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 10.06.1909, leg. SC; 25.03.1910, leg. SC; 18.04.1910, leg. SC; 27.04.1910, leg. SC; Ruda Śląska Kochłowice [CA 46], 03.04.1939, leg. KoJ; Ruda Śląska Las Halembki [CA 46], 20.08.1930, 7 exx., leg. KM; Sławięcice [CA 18], 15.02.1925, 2 exx., leg. Hans Nowotny; Zabrze Zaborze [CA 47], 09.08.1921, leg. KM.

Niemcy: Bonn, 3 exx., leg. ?

Ukraina: Kutuń Poles., 23.04.1916, 2 exx., leg. KM.

Crenitis punctatostriata (LETZNER, 1840)

Niemcy: Bonn, 1920, 2 exx., leg. ?

Śląsk: Silesia, 2 exx., leg. Scholz R.

Paracymus aeneus (GERMAR, 1824)

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 4 exx., leg. GK.

Berosus affinis Brulle, 1835

Baleary: Mallorca, b.d., leg. Popp Wilhelm.

Berosus frontifoveatus KUWERT, 1888

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 2 exx., leg. GK.

Berosus luridus (LINNAEUS, 1760)

Nizina Mazowiecka: Bielany [DC 99], 02.07.1893, leg. MW; 05.05.1989, leg. MW; Czarna Struga [ED 00], 17.05.1894, leg. MW; Jabłonna [DD 90], 25.05.1893, leg. MW; 30.05.1893, leg. MW; 02.06.1893, leg. MW; 30.06.1893, leg. MW; Warszawa [EC 08], 27.04.1888, 2 exx., leg. MW; 03.05.1891, 2 exx., leg. MW; 16.05.1892, 9 exx., leg. MW; 03.05.1895, leg. MW; Warszawa Mokotów [EC 08], 09.05.1893, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, leg. MW; 09.05.1893, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1909, 2 exx., leg. DE; 1 exx., b.d., leg. DE; Bytom [CA 57], 01.05.1932, 2 exx., leg. KF; 24.04.1932, leg. KF; Gliwice Łabędy [CA 37], 02.04.1926, 2 exx., leg. KF; Ruda Śląska Bielszowice [CA 47], 26.08.1930, 12 exx., leg. KoJ; Ruda Śląska Las Halembki [CA 46], 20.08.1930, 9 exx., leg. KoJ; 26.08.1930, 3 exx., leg. KM.

Niemcy: Halle, 1920, 2 exx., leg. ?; Rudawy, b.d., 2 exx., leg. Nauman.

Berosus signaticollis CHARPENTIER, 1825

Nizina Mazowiecka: Warszawa [EC 08], 16.05.1892, 3 exx., leg. MW; Warszawa Fort Gliwicki [EC 08], 12.04.1901, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 03.05.1895, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 02.05.1892, leg. MW; 24.05.1892, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1912, leg. DE.

Śląsk Górny: Ruda Śląska Bielszowice [CA 47], 26.08.1930, leg. Nida.

Szwajcaria: Nida, 14.09.1910, leg. Mathey A.

Berosus spinosus (STEVEN, 1808)

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, leg. GK.

Chaetarthria seminulum (HERBST, 1797)

Nizina Mazowiecka: Czarna Struga [ED 00], 17.05.1892, 2 exx., leg. MW; Struga [EC 09], 12.05.1891, leg. MW; Świder [EC 17], 06.07.1899, leg. MW; 02.07.1903, leg. MW; Warszawa [EC 08], 06.06.1902, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 07.1904, leg. DE.

Śląsk Górny: Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, 28 exx., leg. SK.

Cymbiodyta marginella (FABRICIUS, 1792)

Nizina Mazowiecka: Świder [EC 17], 06.06.1899, leg. MW; 13.07.1906, leg. MW; Warszawa [EC 08], 16.05.1892, leg. MW; 04.06.1895, leg. MW; Warszawa Mokotów [EC 08], 03.05.1892, leg. MW; 09.05.1898, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 01.05.1888, 2 exx., leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 02.10.1901, leg. MW; Warszawa Wawer [EC 18], 27.06.1895, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 05.1902, 2 exx., leg. DE; 06.1916, leg. DE.

Śląsk Górny: Dąbrowa Górnicza [CA 77], 3.11.1936, leg. SK; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, leg. SK.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 27 exx., leg. GK.

Niemcy: Hamburg, b.d., leg. DE.

Enochrus affinis (THUNBERG, 1794)

Nizina Mazowiecka: Czarna Struga [ED 00], 10.07.1889, leg. MW; Jabłonna [DD 90], 25.05.1893, leg. MW; Świder [EC 17], 14.06.1901, leg. MW; 14.06.1902, leg. MW; 21.03.1903, leg. MW; 25.06.1906, leg. MW; Warszawa [EC 08], 03.05.1895, leg. MW; 10.05.1904, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 21.04.1902, leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 29.04.1901, leg. MW; Warszawa Łazienki [EC 08], 27.10.1903, leg. MW; 20.10.1906, 3 exx., leg. MW; Warszawa Mokotów [EC 08], 09.05.1892, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, 2 exx., leg. MW; 09.05.1892, 2 exx., leg. MW; 16.06.1892, leg. MW; 03.06.1899, 9 exx., leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 13.09.1891, leg. MW; 03.04.1892, 3 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Bardo ad Ząbkowice Śląskie [XS 20], 09.10.1926, leg. FK; Ligota Wielka [XR 49], 06.1909, leg. DE.

Śląsk Górny: Brynek [CA 39], 30.07.1994, leg. DR; Bytom [CA 57], 27.11.1931, leg. FK; 25.08.1993, leg. DR; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 11.04.1936, leg. SK; 06.1936, leg. SK; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, 8 exx., leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 24.04.1910, leg. SC; Ruda Śląska Las Halembski [CA 46], 26.08.1930, leg. KM.

Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Dolina Będkowska [DA 16], 27.06.1959, leg. SA.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 40 exx., leg. GK.

Niemcy: Hanau, b.d., 2 exx., leg. Lamy P.

Ukraina: Kutyń Poles., 24.06.1916, leg. KM.

Enochrus ater (KUWERT, 1888)

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 20 exx., leg. GK.

Enochrus asiaticus KUWERT, 1893

Turkmenistan: Merw, 1889, 4 exx., leg. Borej.

Enochrus bicolor (FABRICIUS, 1792)

Nizina Mazowiecka: Warszawa [EC 08], 16.05.1892, 2 exx., leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 27.10.1902, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1910, leg. DE.

***Śląsk Górny:** Byczyna [CB 06], 23.07.1961, leg. SA; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, 2 exx., leg. SK.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 34 exx., leg. GK.

Turkmenistan: Merw, 1889, 3 exx., leg. Borej.

Enochrus coarctatus (GREDLER, 1863)

Nizina Mazowiecka: Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 09.04.1892, leg. MW.

Enochrus fuscipennis (THOMSON, 1884)

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje [VV 67], 20.3.1961, leg. SA.

***Nizina Mazowiecka:** Warszawa Saska Kępa [EC 08], 27.04.1892, leg. MW.

***Śląsk Dolny:** Klucze [WT 82], 29.05.1964, leg. ?

***Śląsk Górny:** Dąbrowa Górnica [CA 77], 07.11.1936, leg. SK; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, leg. SK.

Enochrus melanocephalus (LINNAEUS, 1758)

Nizina Mazowiecka: Marcecin [EC 09], 17.05.1892, leg. MW; Warszawa [EC 08], 10.05.1904, leg. MW.

***Śląsk Górny:** Racibórz [BA 95], 29.08.1938, leg. NH.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 7 exx., leg. GK.

Turkmenistan: Merw, 05.1891, leg. Borej.

Enochrus ochropterus (MARSHAM, 1802)

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 25.05.1893, leg. MW; 20.06.1893, leg. MW, Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, leg. MW; 03.06.1899, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], leg. DE.

Śląsk Górny: Dąbrowa Górnica [CA 77], 03.11.1936, leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 29.05.1910, leg. SC; 24.04.1910, leg. SC; 25.03.1910, leg. SC; Ruda Śląska Bielszowice [CA 47], 26.08.1930, leg. KM.

Enochrus quadripunctatus (HERBST, 1797)

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 20.06.1893, leg. MW; Świder [EC 17], 20.06.1900, leg. MW; 26.06.1900, 3 exx., leg. MW; 14.06.1902, 2 exx., leg. MW; 16.07.1906, leg. MW; Warszawa [EC 08], 04.06.1892, leg. MW; Warszawa Łazienki [EC 08], 21.10.1901, leg. MW; Warszawa Mokotów [EC 08], 09.05.1893, 2 exx., leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 09.05.1892, 2 exx., leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 19.08.1891, leg. MW; 20.10.1891, leg. MW., 08.04.1892, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 05.1898, 2 exx., leg. DE.

Śląsk Górny: Bytom Rozbark [CA 57], 20.07.1927, leg. KF; Dąbrowa Górnica [CA 77], 03.11.1936, leg. SK; 04.11.1936, leg. SK; 07.11.1936, leg. SK; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, leg. SK.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, leg. GK.

Ukraina: Kutyń Poles., 28.06.1916, leg. KM.

Rosja: Niżni Nowogród, 01.07.1896, leg. MW.

Enochrus testaceus (FABRICIUS, 1801)

Nizina Mazowiecka: Struga [EC 09], 01.06.1892, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 02.05.1890, leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 06.04.1893, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 09.05.1892, leg. MW.

Śląsk Górny: Byczyna [CB 06], 05.04.1961, leg. SA.; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 02.11.1936, leg. SK; Dziedzice [CA 53], 07.1925, 2 exx., leg. SK; Gliwice Łabędy [CA 37], 27.03.1928, 4 exx., leg. NH; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, 3 exx., leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 29.05.1910, leg. SC; Ruda Śląska Bielszowice [CA 47], 26.08.1930, leg. KM; Zabrze Zaborze [CA 47], 09.08.1921, leg. KM.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 159 exx., leg. GK.

Helochares lividus (FORSTER, 1771)

Bośnia: b.d., leg. Reitter.

Bułgaria: Carewo [NG67], 23.08.2010, przyujściowy odcinek strumienia, 3 exx., leg. Greń Czesław.

Helochares obscurus (O. F. MÜLLER, 1776)

Nizina Mazowiecka: Pyry [EC 07], 25.05.1906, leg. MW; Świder [EC 17], 06.07.1899, leg. MW; 14.06.1902, leg. MW; 16.06.1893, 3 exx., leg. MW; Warszawa [EC 08], 29.04.1891, leg. MW; 04.06.1892, leg. MW; 03.05.1895, 2 exx., leg. MW; 10.05.1904, 9 exx., leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 22.04.1901, 5 exx., leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 01.05.1888, 3 exx., leg. MW; Warszawa Rembertów [EC 19], 15.05.1892, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 12.10.1889, leg. MW; 19.08.1891, leg. MW; 24.10.1891, leg. MW; 08.04.1892, 3 exx., leg. MW; 20.06.1895, leg. MW; Warszawa Żerań [EC 09], 09.05.1902, 3 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1899, 2 exx., leg. DE.

Śląsk Górny: Brynek [CA 39], 31.08.1926, 2 exx., leg. NH; 16.10.1927, leg. NH; 01.03.1932, leg. NH; Bytom [CA 57], 30.04.1926, leg. NH; 10.04.1936, leg. KF; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 01.11.1936, leg. SK; 14.10.1936, leg. SK; 05.11.1936, leg. SK; 07.11.1936, 2 exx., leg. SK; Dziedzice [CA 53], 07.1925, 2 exx., leg. SK; Gliwice Łabędy [CA 37], 07.07.1926, 2 exx., leg. NH; 27.08.1937, leg. NH; Kielcza [CB 20], 28.02.1927, leg. NH; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, 2 exx., leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 17.04.1910, 2 exx., leg. SC; 29.05.1910, leg. SC; 02.10.1910, leg. SC; Ruda Śląska Bielszowice [CA 47], 26.08.1930, 43 exx., leg. KM; Ruda Śląska Las Halembski [CA 46], 26.08.1930, leg. KM; Zabrze Zaborze [CA 47], 09.08.1921, leg. KM.

Roztocze: Zwierzyniec [FB 30], 14.04.1906, 3 exx., leg. FF.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 4 exx., leg. GK.

Hydrobius fuscipes (LINNAEUS, 1758)

Pobrzeże Bałtyku: Międzyzdroje [VV 67], 20.08.1961, 2 exx., leg. SA.

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 13.06.1893, leg. MW; Miłosna [EC 28], 04.06.1897, leg. MW; Świder [EC 17], 03.08.1900, 4 exx., leg. MW; Warszawa [EC 08], 19.10.1889, leg. MW; 16.05.1892, leg. MW; 03.05.1895, 3 exx., leg. MW; 24.10.1898, leg. MW; 10.05.1904, 5 exx., leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 02.05.1890, 2 exx., leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 22.04.1901, leg. MW; 12.04.1893, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 01.05.1888, leg. MW; 05.05.1888, 2 exx., leg. MW; 06.04.1893, leg. MW; 30.06.1895, 2 exx., leg. MW; 20.05.1898, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 19.08.1891, 2 exx., leg. MW; 05.04.1892, leg. MW; Warszawa Wawer [EC 18], 15.05.1902, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1901, 3 exx., leg. DE; 06.1905, leg. DE; 05.1907, leg. DE; 06.1910, leg. DE; 10.04.1926, leg. DE.

***Wzgórze Trzebnickie:** Dąbrowa Oleśnicka [XS 67], 01.11.1926, leg. KF.

Śląsk Górny: Brynek [CA 39], 30.07.1994, 2 exx., leg. DR; Byczyna [CB 06], 05.04.1961, leg. SA; Bytom [CA 57], 12.06.1925, leg. ?; 22.08.1925, leg. KF; 26.03.1926, 2 exx., leg. KF; 28.08.1927, leg. KF; 04.04.1928, 2 exx., leg. KF; 01.10.1931, leg. KF; 24.04.1932, 4 exx., leg. KF; 04.08.1934, 4 exx., leg. KF; 14.08.1934, leg. KF; 16.08.1935, leg. KF; 10.04.1936, 6 exx., leg. KF; 08.12.1944, leg. KF; Bytom Las Miejski [CA 58], 28.11.1930,

leg. KF; Bytom Rozbark [CA 57], 16.06.1937, leg. KF; Chorzów [CA 56], 13.04.1961, leg. KoJ; 13.06.1961, leg. KoJ; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 11.11.1936, leg. SK; 03.1936, 2 exx., leg. SK; 05.11.1936, leg. SK; 07.10.1936, leg. SK; 07.11.1936, leg. SK; 07.1936, leg. SK; 08.1938, leg. SK; Gliwice Łabędy [CA 37], 02.04.1926, 2 exx., leg. KF; 06.03.1927, 2 exx., leg. KF; Katowice Murecki [CA 56], 06.06.1928, leg. KF; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, 2 exx., leg. SK; Nowy Młyn, [YR 09], 26.03.1917, leg. ?, Rybnik Paruszowiec [CA 25], 29.03.1909, leg. SC; Przechlebice [CA 38], 18.07.1926, leg. KF; Ruda Śląska Bielszowice [CA 47], 26.08.1930, 4 exx., leg. KM; Ruda Śląska Kochłowice [CA 46], 23.03.1977, leg. KoJ; Taciszów [CA 28], 02.07.1924, 2 exx., leg. NH; Zabrzeg [CA 53], 05.1925, 2 exx., leg. ?

Niemcy: Bonn, 1920, leg. ?

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, leg. GK.

Ukraina: Kutyń Poles., 23.04.1916, 2 exx., leg. KM.

Limnoxenus niger (GMELIN, 1790)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Kamionek [BD 92], 21.07.1893, leg. MW.

Węgry: Simontornya, 05.1912, leg. ?

Hydrochara caraboides (LINNAEUS, 1758)

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 13.06.1893, 2 exx., leg. MW; Struga [EC 09], 01.06.1892, leg. MW; Warszawa [EC 08], 19.10.1889, leg. MW; 16.05.1892, leg. MW; 22.04.1900, 2 exx., leg. MW; 22.11.1900, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 01.05.1888, leg. MW; 06.04.1893, leg. MW; 11.05.1892, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 27.04.1892, leg. MW.

Śląsk Dolny: Kąty Wrocławskie [XS 25], 07.08.1963, leg. ST; 09.08.1970, leg. ST; Ligota Wielka [XR 49], b.d., 3 exx., leg. DE; 05.1902, leg. DE; 25.08.1908, leg. DE.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 13.05.1932, leg. NH; 21.04.1935, leg. KF; 15.06.1941, leg. KF; Bytom Rozbark [CA 57], 01.06.1926, leg. KF; Gliwice Łabędy [CA 37], 01.06.1932, 4 exx., leg. NH; 02.12.1924, leg. NH; Ligota Tworkowska [CA 04], 20.05.1950, leg. DA; Oświęcim [CA 74], 10.05.1930, 5 exx., leg. Stuglik Z.; Racibórz [BA 95], 17.06.1926, 2 exx., leg. KF; Ruda Śląska Las Halembki [CA 46], 20.08.1930, leg. KM; 26.08.1930, leg. KM.

Śląsk: 18.05.1925, 2 exx., leg. ?

Niemcy: Berlin Spandau, 05. 1926, 5 exx., ?, Hamburg, 1924, 2 exx., leg. ?

Białoruś: Kobryń Dol., 27.05.1925, leg. ?

Hydrochara flavipes (STEVEN, 1808)

Rosja: Astrachań, b.d., leg. ?

Węgry: Bogsáu, b.d., 2 exx., leg. ?; 1 exx., leg. ?

Hydrophilus aterrimus ESCHSCHOLTZ, 1822

Pojezierze Pomorskie: Kwidzyn [CE 64], 25.10.1962, Jezioro Dziwno, leg. ?

***Pojezierze Mazurskie:** Plucnica [CE 50], 17.08.1948, nad wodą na łące, leg. ?

Nizina Mazowiecka: Warszawa [EC 08], 22.04.1900, 2 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Kąty Wrocławskie [XS 25], 06.1966, leg. ST; 7.1966; leg. ST; Oleśnica [XS 67], 07.1967, leg. ST; Sobótka [XS 24], 06.1966, leg. ST; 07.1968, leg. ST.

Śląsk Górny: Byczyna [CB 06], 06.06.1960, leg. SA; Bytom [CA 57], 20.04.1926, 2 exx., leg. KF; 01.06.1932, leg. KF; 30.06.1932, leg. KF; Bytom Rozbark [CA 57], 26.06.1929, leg. KF; Dziedzice [CA 53], 05.1926, leg. SK; Kończyce [CA 32], 20.06.1965, leg. RW; Ligota Tworkowska [CA 04], 07.08.1951, leg. DA; 25.08.1960, leg. DA; Nieboczowy [CA 04], 15.06.1950, leg. DA; Nowy Młyn [YR 09], 10.05.1917, leg. ?; 29.05.1917, leg. ?;

Oświęcim [CA 74], 10.05.1930, leg. Stuglik Z.; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 18.05.1910, leg. SC; Racibórz [BA 95], 12.05.1911, leg. ?; Ruda Śląska Ruda Południowa [CA 56], 06.05.1932, leg. Kampa Wolfgang.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 6 exx., leg. GK.

***Hydrophilus piceus* (LINNAEUS, 1758)**

Nizina Mazowiecka: Warszawa [EC 08], 22.04.1900, leg. MW.

Śląsk Górny: Rybnik Paruszowiec [CA 25], 08.1910, leg. SC; 20.04.1911, leg. SC; Racibórz [BA 95], 12.05.1911, leg. ?; Ruda Śląska Ruda Południowa [CA 56], 08.09.1928, leg. ?

Nizina Sandomierska: Borowiec distr. Jarosław [FA 47], [14], 15.07.–15.08.1960, leg. Sołtys W.

***Kotlina Nowotarska:** Gubałówka [DV 26], 24.08.1964, leg. Batkowski St.

Niemcy: Berlin Spandau, 05.1926, leg. ?

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 13 exx., leg. GK.

***Laccobius alternus* MOTSCHULSKY, 1855**

Pieniny: Dębno/Frydman [DV 47], 13.10.2011, dolina Białki, leg. Greń Czesław.

***Laccobius bipunctatus* (FABRICIUS, 1775)**

Nizina Mazowiecka: Świder [EC 17], 26.06.1900, leg. MW; Warszawa [EC 08], 16.05.1892, 3 exx., leg. MW; 03.05.1895, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 01.05.1888, 4 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], b.d., leg. DE; 07.1911, leg. DE.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 12.05.1941, leg. KF; 14.05.1941, leg. KF; 23.05.1943, 2 exx., leg. KF; Bytom Rozbark [CA 57], 16.06.1927, 5 exx., leg. NH; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 10.05.1936, 2 exx., leg. SK; 15.09.1938, leg. SK; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, 5 exx., leg. SK; 06.03.1939, 5 exx. leg. SK; Zabrze [CA 47], 01.05.1912, leg. ?; Racibórz [BA 95], 06.08.1925, leg. ?; Gliwice Łabędy [CA 37], 06.03.1927, 2 exx., leg. KF; 28.02.1926, leg. KF; 06.04.1928, 2 exx., leg. KF; 28.10.1928, leg. KF; Tworków [CA 04], 19.06.1910, leg. SC.

Niemcy: Chemnitz, 23.05.1909, leg. SC.

***Laccobius colon* (STEPHENS, 1829)**

***Nizina Mazowiecka:** Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, leg. MW.

***Laccobius gracilis gracilis* MOTSCHULSKY, 1855**

Turecja: prov. Kirklareli, 41 stopni 50'N/27 stopni 58'E, 7 km S Igneada, 22–25.06.2000, 1 ex., leg. R. Królik.

***Laccobius minutus* (LINNAEUS, 1758)**

Nizina Mazowiecka: Bielany [DC 99], 17.06.1889, leg. MW; Świder [EC 17], 14.06.1902, leg. MW; Warszawa [EC 08], 16.05.1892, 5 exx., leg. MW; 03.05.1895, leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 28.07.1894, leg. MW; Warszawa Gocławek [EC 08], 07.05.1894, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 01.05.1888, leg. MW; 05.07.1895, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 11.10.1889, leg. MW; Warszawa Żerań [EC 09], 09.05.1902, 2 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Bardo ad Ząbkowice Śląskie [XS 20], 04.10.1926, leg. KF; Ligota Wielka [XR 49], b.d., 2 exx., leg. DE.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 18.04.1924, leg. KF; 18.05.1993, Żabie Doły, 6 exx., leg. DR; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 10.10.1938, leg. SK; 06.1934, leg. SK; 08.05.1936, leg. SK; Dziedzice [CA 53], 04.1925, leg. SK; 05.1925, leg. SK; 06.1925, 3 exx., leg. SK; Gliwice

Łabędy [CA 37], 28.02.1926, 2 exx., leg. KF; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, 4 exx., leg. SK; Nowy Młyn [YR 09], 25.05.1917, leg. KM; Zabrze Zaborze [CA 47], 09.08.1921, leg. KM; Silesia 04.1925, leg. SK.

Roztocze: Zwierzyniec [FB 30], 14.04.1906, 2 exx., leg. FF.
Śląsk: 06.1925, leg. ?

***Laccobius obscuratus aegaeus* GENTILI, 1974**

Ukraina: Sudak, Krym [XQ 57], 06.06.2011, sztuczny staw, 1 ex. ♂, leg. Greń Czesław.

***Laccobius sinuatus* MOTSCHULSKY, 1849**

***Nizina Mazowiecka:** Jabłonna [DD 90], 28.05.1895, leg. WM.
***Wzgórze Trzebnickie:** Dąbrowa Oleśnicka Dolny Śląsk [XS 67], 01.11.1926, leg. NH.
***Śląsk Górny:** Zbrosławice [CA 48], 20.06.1925, leg. NH.

***Laccobius striatulus* (FABRICIUS, 1801)**

Pobrzeże Bałtyku: Rokitnica [CF 41], 09.10.1921, 4 exx., leg. KJ.
Nizina Mazowiecka: Czarna Struga [ED 00], 17.05.1894, leg. MW; Warszawa [EC 08], 16.05.1892, 2 exx., leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, 2 exx., leg. MW; Warszawa Żerań, 09.05.1902, leg. MW.
Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], b.d., 3 exx., leg. DE.
Śląsk Górny: Zabrzeg [CA 53], 09.06.1925, leg. SK.

Podrodzina: Sphaeridiinae

***Coelostoma orbiculare* (FABRICIUS, 1775)**

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 18.06.1893, 2 exx., leg. MW; Otwock Jabłoń [EC 17], 01.07.1901, leg. MW; Pyry [EC 07], 25.05.1906, 2 exx., leg. MW; Świder [EC 17], 06.07.1899, leg. MW; 06.06.1900, leg. MW; 28.06.1903, leg. MW; Warszawa [EC 08], 03.05.1895, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 01.05.1900, leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 06.04.1888, leg. MW; 12.04.1888, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 01.05.1888, 3 exx., leg. MW.
Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 05.1899, 3 exx., leg. DE; Pokrzywna [XR 77], 05.1937, leg. ?
Śląsk Górny: Chorzów [CA 56], 19.04.1939, leg. KoJ; Dąbrowa Górnica [CA 77], 01.11.1936, 10 exx., leg. SK; 5.1933, leg. SK; 7.11.1936, 2 exx., leg. SK; 8.05.1936, leg. SK; 09.1935, leg. SK; Dziedzice [CA 53], 05.1925, leg. SK; Gliwice Łabędy [CA 37], 02.04.1926, 2 exx., leg. KF; 06.04.1928, 2 exx., leg. KF; 28.10.1928, 5 exx., leg. KF; 16.05.1937, leg. NH; Mysłówice [CA 66], 05.03.1939, 17 exx., leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 26.03.1910, leg. SC; Przechlebice [CA 38], 18.07.1926, 2 exx., leg. KF; Ruda Śląska Kochłowice [CA 46], 15.04.1939, leg. KoJ; 08.04.1939, leg. KoJ; 10.10.1938, leg. KoJ.
Ukraina: Kutyń Poles., 23.04.1916, leg. KM.
Czechy: Morawy, b.d., leg. Reitter.
Niemcy: Prischwitz, 06.06.1943, leg. KF.

***Cercyon analis* (PAYKULL, 1798)**

Nizina Mazowiecka: Bielany [DC 99], 07.05.1900, leg. MW; Pyry [EC 07], 25.05.1906, leg. MW; Świder [EC 17], 04.07.1903, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1888, 8 exx., leg. MW; 10.06.1892, leg. MW; 19.04.1911, leg. MW.
Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 30.06.1984, leg. DH.; Dąbrowa Górnica [CA 77], 03.1933, leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 25.08.1909, leg. SC.
Podlasie: Florjanka [FB 40], leg. FF.
Niemcy: Hamburg, b.d., leg. ?

***Cercyon bifenestratus* KÜSTER, 1851**

Nizina Mazowiecka: Struga [EC 09], 01.06.1892, leg. MW; Świder [EC 17], 02.06.1902, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1888, leg. MW; 07.06.1897, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 26.05.1889, 4 exx., leg. MW; 12.05.1889, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 20.06.1895, leg. MW; 13.09.1891, leg. MW; Warszawa Wawer [EC 18], 27.06.1895, 2 exx., leg. MW; Czarna Struga [ED 00], 26.05.1901, 5 exx., leg. MW.

Roztocze: Florjanka [FB 40], 23.04.1905, leg. FF.

***Cercyon castaneipennis* VORST, 2009**

***Nizina Mazowiecka:** Warszawa [EC 08], 20.05.1888, leg. MW.

Gatunek niedawno opisany i wykazany ze środkowej Europy (Holandii, Czech, Słowacji oraz z Polski na podstawie dwóch osobników odłowionych w Pelniku 16.05.1996 r. na Pojezierzu Mazurskim) i południowej części Europy północnej (Szwecja i Łotwa) (VORST 2009). We wcześniej nie był odróżniany od znanego również z Polski *C. obsoletus*, mimo iż jego opis jako aberrację barwną *C. obsoletus* a. *rubridorsis* przedstawił Reitter już na początku XX wieku (REITTER 1909), jednak jako nazwa infraspecyficzna nie może być ona uznana za ważną nazwę gatunkową. Autor opisu omawiając rozmieszczenie gatunku przypuszcza, iż w ostatnich latach rozszerza on swój zasięg, opierając swoją tezę na fakcie, iż najstarszy znany mu okaz pochodzi z 1983 r., zaś wszystkie wcześniejsze okazy, mimo zbadania dość znacznego materiału z szerokiego zasięgu geograficznego, należą do *C. obsoletus* (choć jak sam dodaje z terenu środkowej Europy starsze materiały były skromne i jedynie z Bawarii i Tyrolu). W Holandii np. znany jest dopiero od 2000 roku i obecnie jest znacznie częstszy i liczniejszy od *C. obsoletus*. W związku z tym zastanawia się czy *C. castaneipennis* rozszerza swój zasięg z centralnej lub wschodniej Europy, lub, też pierwotne jego rozszedlenie leży poza regionem zachodniej Palearktyki. Znajdujący się w zbiorach Muzeum Górnośląskiego okaz z końca XIX wieku odłowiony w Warszawie jednoznacznie wskazuje, że *C. castaneipennis* jest gatunkiem środkowoeuropejskim, prawdopodobnie w chwili obecnej zwiększającym swój zasięg i znacznie częstszym niż dawniej. Obserwacje własne również potwierdzają zwiększenie częstotliwości jego występowania w stosunku do *C. obsoletus*. W moim zbiorze prywatnym i Janusza Grzywacza znajduje się 41 okazów *C. castaneipennis* (***Pobrzeże Bałtyku:** Międzyzdroje, Wyspa Wolin [VV 67], 04.07.1997, leg. Greń Czesław. ***Śląsk Górny:** Ruda Śląska [CA 47], 08.05.1990, leg. Grzywocz Janusz; 16.05.1990; leg. Grzywocz Janusz; 20.07.1990, odchody bydła, leg. Mrowicki Andrzej. ***Wyżyna Krakowsko-Wieluńska:** Bukowno [CA 87], 28.05.1995, leg. Grzywocz Janusz; Konopiska [CB 52], 27.07.1997, leg. Greń Czesław. ***Wyżyna Małopolska:** Skowronno [DA 69], 20.06.1995, leg. Grzywocz Janusz. **Beskid Zachodni:** Tuł [CA 30], 04.08.1997, leg. Grzywocz Janusz; Istebna [CV 49], 12.07.2010, odchody krowy, 31 exx., leg. Greń Czesław. ***Bieszczady:** Stuposiany [FV 24], 04.08.1984, leg. Greń Czesław. ***Puszcza Białowiecka:** [FD 84], 20.06.1990, odchody *Bison bonasus*, leg. Grzywocz Janusz.), a jedynie jeden okaz *C. obsoletus*.

***Cercyon convexiusculus* STEPHENS, 1829**

Pobrzeże Bałtyku: Stara Radunia, 02.03.1922, leg. KJ.

***Nizina Mazowiecka:** Warszawa [EC 08], 20.05.1888, 7 exx., leg. MW; Czarna Struga [ED 00], 10.07.1894, leg. MW.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 9 exx., leg. GK.

Azerbejdżan: Lenkoran, b.d., leg. Reitter E.

***Cercyon granarius* ERICHSON, 1837**

Pobrzeże Bałtyku: Rokitnica [CF 41], 27.04.1919, leg. KJ.

***Nizina Mazowiecka:** Warszawa [EC 08], 20.05.1888, 4 exx., leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 14.06.1889, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 04.1897, leg. DE.

***Śląsk Górny:** Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, leg. SK.

***Cercyon haemorrhoidalis* (FABRICIUS, 1775)**

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 14.04.1893, 3 exx., leg. MW; 14.05.1893, 2 exx., leg. MW; Świder [EC 17], 26.08.1899, leg. MW; 02.06.1902, leg. MW; Warszawa [EC 08], 07.06.1897, leg. MW; 20.05.1888, 2 exx., leg. MW; 10.06.1892, leg. MW; 10.05.1904, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 24.06.1894, leg. MW; 26.04.1889, leg. MW; 26.05.1889, 7 exx., leg. MW; 26.10.1901, leg. MW; 03.05.1908, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 11.06.1894, leg. MW; 02.10.1901, leg. MW; 05.10.1901, leg. MW.

Śląsk Dolny: Burkatów [XS 02], 10.05.1964, leg. ?; Ligota Wielka [XR 49], 2 exx., leg. DE.

***Wzgórze Trzebnickie:** Dąbrowa Oleśnicka [XS 67], 01.11.1926, leg. KF.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 13.07.1937, leg. KF; 03.06.1936, leg. KF; 18.05.1931, leg. KF; 19.07.1936, leg. KF; Bytom Rozbark [CA 57], 07.05.1929, leg. KF; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 26.03.1888, leg. SK; 7.1934, leg. SK; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, 11 exx., leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], b.d., 2 exx., leg. SC; Ruda Śląska Kochłowiec [CA 46], 15.04.1939, leg. KoJ; Zabrze Las Guido [CA 47], 20.05.1915, 2 exx., leg. KM; Zabrze Zaborze [CA47], 23.05.1915, 4 exx., leg. KM; Zbroślawice [CA 48], 11.06.1925, leg. KF.

***Cercyon impressus* (STURM, 1807)**

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 14.04.1893, 2 exx., leg. MW; Skierniewice [DC 45], 22.05.1901, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 26.04.1889, leg. MW; 04.05.1894, 2 exx., leg. MW; 27.04.1897, leg. MW; 02.10.1899, 2 exx., leg. MW; 26.09.1901, 3 exx., leg. MW; 17.10.1901, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, leg. MW; Warszawa Wawer [EC 18], 15.05.1902, leg. MW.

Śląsk Dolny: Burkatów [XS 02], 10.05.1964, leg. ?

Beskid Zachodni: Wisła [CA 40], 05.1935, 4 exx., leg. ?

Rosja: Moskwa, 05.1896, leg. ?

***Cercyon laminatus* SHARP, 1873**

***Śląsk Górny:** Byczyna [CB 06], 12.07.1961, 4 exx., leg. SA.

Znajdujące się w zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu okazy tego gatunku są prawdopodobnie pierwszymi odłowionymi na terytorium Polski. Pierwsze doniesienie o występowaniu *C. laminatus* w Polsce opierało się na okazach złapanych w roku 1984 (KUBISZ, SZWAŁKO 1991). Natomiast niniejsze okazy były odłowione zaledwie 4 lata po pierwszym stwierdzeniu w Europie (Niemcy) i świadczą o znacznie wcześniejszym zasiedleniu Polski przez ten gatunek niż dotąd sądzono.

***Cercyon lateralis* (MARSHAM, 1802)**

Nizina Mazowiecka: Warszawa [EC 08], 20.05.1888, 4 exx., leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 26.04.1889, leg. MW; 22.06.1898, leg. MW; 17.10.1901, 5 exx., leg. MW; 26.10.1901, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, leg. MW; 12.05.1891, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 05.10.1901, leg. MW; Warszawa Wawer [EC 18], 08.06.1898, 2 exx., leg. MW;

***Śląsk Górny:** Bobrek [CA 74], 13.10.1999, płd. część parku przypałacowego z *Laetiporus sulphureus*, leg. DR; Brynek [CA 39], 30.07.1994, leg. DR; Bytom [CA 57], 09.08.1984, leg. DH.; 07.1910, leg. Greipel; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 23.09.1938, leg. SK, Katowice Murcki [CA 56], 20.06.1928, leg. KF;

Śląsk Dolny: Nowy Młyn [YR 09], 25.05.1917, leg. KM.

Wyżyna Małopolska: Kraków [DA 24], 05.1951, z Wisły, leg. ST; Ojców [DA 16], 30.04.1902, leg. MW.

Beskid Zachodni: Wisła [CA 40], 05.1935, 2 exx., leg. ?

***Cercyon littoralis* GYLLENHAL, 1808**

Nizina Mazowiecka: Warszawa Natolin [EC 08], 03.06.1899, 7 exx., leg. MW.

Niemcy: Blankenberg, 08.1892, leg. HL.

Halobiontyczny gatunek rozmieszczony głównie wzdłuż wybrzeży morskich oraz na nielicznych słonawiskach śródlądowych. Wykazany już przez HILDTA (1907, 1914) z Warszawy i okolic. Okazy znajdujące się w zbiorach Muzeum Górnośląskiego niewątpliwie posiadają oryginalne etykiety pisane przez Mączyńskiego, jednak biorąc pod uwagę wymagania siedliskowe, ogólne rozszedlenie i brak współczesnych doniesień ze stanowisk śródlądowych w Polsce należało by traktować je jako niepewne do czasu ewentualnego potwierdzenia nowszymi materiałami, gdyż nie można z całą pewnością wykluczyć pomyłki podczas etykietowania.

Cercyon marinus THOMSON, 1853

Nizina Mazowiecka: Czarna Struga [ED 00], 26.05.1901, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1888, 4 exx., leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 09.07.1888, leg. MW; 25.04.1889, 3 exx., leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 29.04.1901, leg. MW.

Śląsk Górny: Brynek [CA 39], 30.07.1994, leg. DR; Zabrze Zaborze [CA47], 23.05.1915, leg. KM.

Rumunia: Danube (Delta Dunaju) Murighiol, 25.07.2004, 20 exx., leg. GK.

Cercyon melanocephalus (LINNAEUS, 1758)

Nizina Mazowiecka: Józefów [EC17], 13.09.1899, leg. MW; Pomiechówek [DD 81], 07.05.1891, 3 exx., leg. MW; Skierniewice [DC 45], 28.07.1894, leg. MW; Struga [EC 09], 12.05.1891, 2 exx., leg. MW; Trąbki [EC 45], 06.05.1902, leg. MW; Warszawa [EC 08], 03.05.1891, leg. MW; 21.05.1891, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 09.07.1888, leg. MW; 26.04.1889, 3 exx., leg. MW; 20.04.1894, leg. MW; 02.10.1899, leg. MW; 03.05.1900, 2 exx., leg. MW; 17.10.1905, 3 exx., leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.06.1888, 2 exx., leg. MW; 9.05.1892, 4 exx., leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 16.10.1888, leg. MW; 18.05.1889, leg. MW; 11.10.1889, 3 exx., leg. MW; 02.10.1901, 4 exx., leg. MW; 05.10.1901, 3 exx., leg. MW.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 09.10.1934, leg. FK; 1910, leg. Greipel; Dziedzice [CA 53], 06.1935, leg. SK; Rybnik Paruszowiec [CA 25], b.d., leg. SC.

Beskid Zachodni: Wisła [CA 40], 5.1935, 2 exx., leg. ?

Tatry: Rysy, 25.05.1906, leg. MW.

Tyrol: b.d., 2 exx., leg. ?

Cercyon nigriceps (MARSHAM, 1802)

Nizina Mazowiecka: Warszawa Natolin [EC 08], 15.08.1881, leg. MW.

***Śląsk Dolny:** Ligota Wielka [XR 49], b.d., 3 exx., leg. DE.

Cercyon obsoletus (GYLLENHAL, 1808)

Nizina Mazowiecka: Warszawa Bielany [DC 99], 03.05.1898, leg. MW.

Śląsk Górny: Rybnik Paruszowiec [CA 25], b.d., leg. SC.

W związku z niedawnym opisaniem *Cercyon castaneipennis*, obecność *C. obsoletus* w Polsce została poddana w wątpliwość (VORST 2009). Okazy w zbiorach Muzeum Górnośląskiego potwierdzają jednak jego obecność na terenie Polski. Jako potwierdzenie współczesnego jego występowania w Polsce podaję również dane okazu znajdującego się w moim zbiorze prywatnym:

Beskid Zachodni: Istebna [CV 49], 12.07.2010, odchody krowy, 1 ex., leg. Greń Czesław.

Cercyon pygmaeus (ILLIGER, 1801)

Nizina Mazowiecka: Bielany [DC 99], 24.06.1894, leg. MW; Czarna Struga [ED 00], 17.05.1894, leg. MW; Jabłonna [DD 90], 21.06.1893, leg. MW; Józefów [EC17], 13.09.1899, leg. MW; 11.07.1899, 2 exx., leg. MW; Otwock Jabłoń [EC 17], 01.07.1901, 3 exx., leg. MW; Pyry [EC 07], 25.05.1906, leg. MW; Świder [EC 17], 31.08.1901, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1889, 2 exx., leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 19.04.1901, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 02.10.1901, 3 exx., leg. MW; 05.10.1901, leg. MW.

***Cercyon quisquilius* (LINNAEUS, 1760)**

Nizina Mazowiecka: Bielany [DC 99], 12.05.1894, leg. MW; 24.06.1894, leg. MW; 27.09.1897, leg. MW; 01.10.1899, leg. MW; Krzyżewo [ED 16], 21.08.1897, leg. MW; Świder [EC 17], 10.07.1901, leg. MW; 4.07.1903, leg. MW; Urle [ED 41], 08.07.1909, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1888, 2 exx., leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 26.04.1894, 2 exx., leg. MW; 18.05.1889, leg. MW; 2.10.1901, leg. MW; 05.10.1901, 10 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 06.1910, leg. DE.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 19.10.1930, leg. KF; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 23.09.1931, leg. SK; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, leg. SK; Potępa [CB 30], 18.10.1937, leg. NH; Zawadzkie [CB 20], 04.06.1930, leg. KF.

Beskid Zachodni: Wisła [CA 40], 05.1935, leg. ?

***Cercyon terminatus* (MARSHAM, 1802)**

Nizina Mazowiecka: Świder [EC 17], 31.08.1901, leg. MW; 04.07.1903, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1888, 2 exx., leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 22.05.1888, leg. MW.

Śląsk Górny: Bytom Rozbark [CA 57], 22.06.1929, leg. KF; Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, leg. SK.

***Cercyon tristis* (ILLIGER, 1801)**

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 15.06.1893, leg. MW; Świder [EC 17], 06.07.1899, leg. MW; Trąbki [EC 45], 06.05.1902, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1888, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 14.06.1898, leg. MW; Warszawa Fort Śliwicki [EC 08], 21.06.1894, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], leg. DE.

Śląsk Górny: Mysłowice [CA 66], 05.03.1939, 4 exx., leg. SK; Racibórz [BA 95], 09.08.1921, leg. ?; 10.08.1911, 3 exx., leg. ?

***Cercyon unipunctatus* (LINNAEUS, 1758)**

Nizina Mazowiecka: Struga [EC 09], 06.1892, leg. MW; Świder [EC 17], 15.07.1900, leg. MW; 20.06.1904, leg. MW.

Śląsk Dolny: Bardo ad Ząbkowice Śląskie, [XS 20], 15.07.1930, leg. KF; Ligota Wielka [XR 49], 17.06.1909, leg. DE; Żagań [WT 21], 06.1935, leg. ?

Śląsk Górny: Byczyna [CB 06], 12.07.1961, leg. SA; Bytom [CA 57], 20.07.1927, leg. KF; 21.06.1933, 2 exx., leg. KF; 13.03.1934, leg. KF; 9.10.1934, leg. KF; 20.03.1938, leg. KF; Bytom Rozbark [CA 57], 07.05.1924, leg. KF; 20.07.1927, leg. KF; Dąbrowa Górnicza [CA 77], 5.1936, 2 exx., leg. SK; Dziedzice [CA 53], 05.1934, leg. SK; Gliwice Łabędy [CA 37], 28.02.1923, leg. NH; Katowice Murcki [CA 56], 16.09.1931, leg. KF; Łaziska Górne [CA 45], 05.1924, leg. ks. Paweł Wycisło; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 29.03.1909, leg. SC; Zabrze Zaborze [CA 47], 25.07.1921, leg. KM; Zawadzkie [CB 21], 04.06.1930, 4 exx., leg. KF.

Wyżyna Małopolska: Kraków [DA 24], 12.08.1949, 3 exx., leg. ST.

Ukraina: Kutyń Poles., 24.06.1916, leg. KM.

***Cercyon ustulatus* (PREYSSLER, 1790)**

Nizina Mazowiecka: Bielany [DC 99], 24.06.1889, leg. MW; 16.05.1897, 2 exx., leg. MW; Jabłonna [DD 90], 14.04.1893, 2 exx., leg. MW; 14.06.1893, leg. MW; Świder [EC 17], 12.06.1904, leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 19.05.1925, leg. DE.

Śląsk Górny: Dąbrowa Górnicza [CA 77], 6.1936, 2 exx., leg. SK; Sławięcice [CA 18], 12.05.1926, leg. NH.

Niemcy: Hamburg, b.d., leg. ?

Rosja: Kaliningrad, b.d., ex coll. DE.

Cryptopleurum crenatum (KUGELANN, 1794)

Nizina Mazowiecka: Warszawa Bielany [DC 99], 26.09.1901, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 02.10.1889, leg. MW.

***Śląsk Górny:** Rybnik Paruszowiec [CA 25], 1.07.1910, leg. SC.

Beskid Zachodni: Wisła [CA 40], 1935, leg. ?

Cryptopleurum minutum (FABRICIUS, 1775)

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 03.05.1893, leg. MW; 30.06.1893, leg. MW; 10.07.1893, leg. MW; 07.08.1893, leg. MW; 28.05.1895, leg. MW; Józefów [EC17], 02.07.1899, leg. MW; Otwock [EC 27], 15.05.1895, leg. MW; 04.06.1913, leg. MW; Otwock Jabłoń [EC 17], 01.07.1901, 3 exx., leg. MW; Struga [EC 09], 12.05.1891, leg. MW; Świder [EC 17], 18.07.1901, 2 exx., leg. MW; 19.07.1901, leg. MW; Trąbki [EC 45], 6.05.1892, leg. MW; 6.05.1902, 2 exx., leg. MW; Urle [ED 41], 16.06.1909, leg. MW; Warszawa [EC 08], 3.05.1891, leg. MW; 27.06.1891, leg. MW; 10.06.1892, 2 exx., leg. MW; 26.06.1892, leg. MW; 20.05.1898, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 5.05.1889, 2 exx., leg. MW; 30.05.1889, leg. MW; 26.09.1901, leg. MW; Warszawa Czerniaków [EC 08], 7.1892, leg. MW; Warszawa Natolin [EC 08], 16.06.1892, leg. MW; 6.04.1893, leg. MW; 19.05.1897, leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], 5.10.1901, leg. MW; 16.07.1888, leg. MW; Warszawa Wawer [EC18], 27.06.1895, leg. MW; 8.06.1898, 3 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], b.d., 4 exx., leg. DE.

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 18.05.1930, leg. FK; 4.11.1931 leg. FK; Mysłowice [CA 66], 5.03.1939, 4 exx., leg. SK; Nowy Młyn [YR 09], 25.05.1917, leg. KM; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 11.04.1909, leg. SC; Ruda Śląska Kochłowice [CA 46], 8.04.1939, leg. KoJ; Zabrze [CA 47], 25.07.1921, leg. ?

Wyżyna Małopolska: Kraków [DA 24], 17.07.1902, 2 exx., leg. MW.

***Sudety Zachodnie:** Kamienna Góra [WS 72], 6.1935, leg. ?

Beskid Zachodni: Wisła [CA 40], 5.1935, leg. ?

Śląsk: b.d., leg. ?

Megasternum concinnum (MARSHAM, 1802)

Nizina Mazowiecka: Jabłonna [DD 90], 13.06.1893, leg. MW; Świder [EC 17], 2.07.1903, 3 exx., leg. MW; 15.09.1903, leg. MW; Urle [ED 41], 11.06.1902, leg. MW; Warszawa [EC 08], 20.05.1886, 5 exx., leg. MW.

Śląsk Dolny: Ligota Wielka [XR 49], 5.1911, leg. DE; 17.06.1926, leg. DE.

Włochy: Monfalcone, 16.09.1934, leg. ?

Sphaeridium bipustulatum THUNBERG, 1794

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], Żabie Doły, 3.05.1993, leg. DR.

Sphaeridium lunatum FABRICIUS, 1792

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo [CF 37], 31.06.1993, 5 exx., leg. DR.

***Nizina Mazowiecka:** Otwock Jabłoń [EC 17], 1.07.1901, leg. MW; Pyry [EC 07], 25.05.1906, leg. MW; Seroki [DC 68], 21.08.1965, 3 exx., leg. ?

Śląsk Dolny: Burkatów [XS 02], 10.05.1964, leg. ?; Świdnica [XS 03], 24.10.1961, leg. ?

Śląsk Górny: Bytom [CA 57], 18.05.1930, leg. KF; Rybnik Paruszowiec [CA 25], 18.07.1909, leg. SC; Szymiszów [CA 09], 17.07.1922, 7 exx., leg. KF; 16.05.1928, leg. KF.

***Wyżyna Małopolska:** Skowronno [DA 78], 15.07.1994, 3 exx., leg. DR.

***Sudety Zachodnie:** Zagórze [XR 18], 14.06.1966, 3 exx., leg. ?

leg. SC; Szymiszów [CA 09], 17.07.1922, 7 exx., leg. KF; 16.05.1928, leg. KF.

***Wyżyna Małopolska:** Skowronno [DA 78], 15.07.1994, 3 exx., leg. DR.

***Sudety Zachodnie:** Zagórze [XR 18], 14.06.1966, 3 exx., leg. ?.

Sphaeridium marginatum FABRICIUS, 1787

***Śląsk Górny:** Rybnik Paruszowiec [CA 25], 31.07.1910, leg. SC.

Sphaeridium scarabaeoides (LINNAEUS, 1758)

Pobrzeże Bałtyku: Władysławowo [CF 37], 21.06.1993, 4 exx., leg. DR.

Nizina Mazowiecka: Seroki [DC 68], 21.08.1965, leg. ?; 27.08.1965, leg. ?; Warszawa [EC 08], 5.09.1895, leg. MW; Warszawa Bielany [DC 99], 2.05.1890, 3 exx., leg. MW; Warszawa Saska Kępa [EC 08], b.d., 5 exx., leg. MW, leg. KF; Woźniki [CB 61], 4.09.1933, leg. ?

Śląsk Górny: Dąbrowa Górnicza [CA 77], 10.1934, leg. SK; 04.1933, leg. SK.

Godziszewo, 27.07.1961, leg. ? (w Polsce trzy miejscowości o tej nazwie, ze względu na brak bliższych danych nie można podać dokładnej lokalizacji).

Rusinów, 7.1921, leg. ? (w Polsce kilka miejscowości o tej nazwie, ze względu na brak bliższych danych nie można podać dokładnej lokalizacji).

Rosja: Niżni Nowogród, 7.08.1896, leg. ?

Sphaeridium substriatum Faldermann, 1838

***Nizina Mazowiecka:** Świder [EC 17], 16.06.1893, 2 exx., leg. MW; 31.08.1901, leg. MW.

PIŚMIENNICTWO

- BURAKOWSKI B., MROCKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1976. Chrząszcze Coleoptera-Adephaga prócz Carabidae, Myxophaga, Polyphaga: Hydrophiloidea. *Kat. Fauny Polski* 23(4): 1–307.
- HANSEN M. 2004. Hydrophilidae. [W:] LÖBL L., SMETANA A. (Eds). Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 2. Hydrophiloidea–Histeroidea–Staphilinoidea. Apollo Books, Stenstrup: 44–68.
- HILDT L. 1907. Spis owadów znalezionych pod Warszawą, oraz w okolicach w promieniu 40 kilometrów odległych. *Pam. fizyogr.* 19(III): 59–80.
- HILDT L. 1914. Krajowe owady wodne. Hydrocanthares. *Pam. fizyogr.* 22(III): 1–131, pl. 1–3.
- KUBISZ D., SZWAŁKO P. 1991. Nowe stanowiska *Cercyon laminatus* SHARP, 1873 i *Berosus bispina* REICHE et SAULCY (Coleoptera, Hydrophilidae). *Wiad. ent.*: 128.
- REITTER, E. 1909. Fauna Germanica. Die Käfer des deutschen Reiches. Bd. II. *Schr. dt. Lehrerver. Naturk., Stuttg.* 24, 1–392 ss.
- VORST O. 2009. *Cercyon castaneipennis* sp. n., an overlooked species from Europe (Coleoptera: Hydrophilidae). *Zootaxa* 2054: 59–68.